

Sprawozdanie Redaktora Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii za okres od 7 września 1995 r. do 2 września 1998 r.

Na Walnym Zgromadzeniu PTMSiK w dniu 7 września 1995 r. w Białymstoku na Redaktora Naczelnego Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii wybrano dr med. Erazma Barana.

Zarząd Główny PTMSiK na posiedzeniu w Warszawie w dniu 25 października 1995 r. zaakceptował zaproponowany przez Redaktora Naczelnego skład Redakcji. Zastępcą Redaktora Naczelnego został dr med. Jerzy Kunz a Sekretarzem Redakcji lek. med. Krzysztof Woźniak.

Powołane przez Redaktora Naczelnego Kolegium Redakcyjne w składzie: prof. dr hab. Władysław Nasiłowski, prof. dr hab. Stefan Raszeja, prof. dr hab. Bożena Turowska i prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz również uzyskało akceptację Zarządu Głównego. Na posiedzeniu Zarządu Głównego w dniu 22 maja 1996 r. w Książu koło Wałbrzycha podjęta została decyzja o poszerzeniu dotychczasowego składu Kolegium Redakcyjnego. Nowymi członkami zostali: prof. dr hab. Karol Śliwka oraz dr hab. Barbara Świątek.

Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii ukazywało się regularnie. Były wydawane cztery zeszyty rocznie. Łącznie ukazało się 12 numerów (nr 3-4 w 1995 r. – numer łączony, numery 1 do 4 w 1996 r., numery 1-4 w 1997 r oraz nr 1 i 2 w 1998 r.).

W okresie sprawozdawczym została utrzymana szata graficzna. Zmieniono jedynie kolor okładki (z niebieskiego na popielaty) a od nr 1 z 1996 r. po tytułowej okładce twardej wprowadzono kartę tytułową miękką. Od 1 stycznia 1997 r. nastąpiła zmiana w „regulaminie ogłaszania prac” – wprowadzono obowiązek dostarczania do Redakcji dyskietek z tekstem pracy wraz z dwoma wydrukami. Zmiana ta została zaakceptowana przez autorów, należy jednak zaznaczyć, że dość często nadsyłane są prace z błędami, co zmusza do żmudnej pracy korektorskiej, której w znacznej mierze można by uniknąć gdyby autorzy starannie kontrolowali teksty prac przed ich wysyłką do Redakcji (korekty dokonujemy siłami zespołu redakcyjnego).

Przygotowanie materiałów do druku (skład komputerowy, kalki) dokonywano w Instytucie Ekspertyz Sądowych a drukowano w Wydawnictwie i Poligrafii Zakonu Pijarów w Krakowie.

W dalszym ciągu tj. od nr 1 z 1993 r. Archiwum jako organ PTMSiK wydawany jest w oparciu o własne fundusze na które składają się opłaty z indywidualnych prenumerat oraz „dofinansowanie” ze strony poszczególnych Katedr i Zakładów.

Redaktor Naczelny – w celu odciążenia od tego „dofinansowania” – zaproponował następujący model prenumeraty czasopisma (został zaakceptowany przez Zarząd Główny). Zobowiązano poszczególne Katedry i Zakłady do maksymalnego rozprowadzania Archiwum (którego nakład wynosi

516 egzemplarzy) w drodze indywidualnych prenumerat, wg następującego rozdzielnika. Katedry i Zakłady Medycyny Sądowej w Gdańsku, w Katowicach, w Poznaniu, we Wrocławiu i w Krakowie po 48 egzemplarzy. Pozostałe tj. w Białymstoku, w Bydgoszczy, w Lublinie, w Łodzi (zakład cywilny i wojskowy), w Szczecinie i w Warszawie po 46 egzemplarzy. (w tym pierwsza grupa Katedr i Zakładów miała pokrywać koszty 2 numerów przeznaczonych jako egzemplarze bezpłatne dla głównych bibliotek, a pozostała grupa po 1 takim egzemplarzu). Gdyby założyć, że prenumerata czasopisma byłaby w 100 % realizowana przez prenumeratorów indywidualnych, wówczas przy stałej cenie czasopisma 10 zł (cena utrzymana bez zmian przez cały okres sprawozdawczy) na konto Zarządu Głównego powinna wpływać rocznie suma 20.640 zł. Koszt druku jednego numeru całego nakładu kształtuje się na poziomie nie przekraczającym 3.000 zł. (koszta przygotowania do druku, sam druk, odbitki autorskie oraz wysyłka Archiwum do poszczególnych Katedr i Zakładów) a więc w ciągu roku koszt druku 4 numerów przy nakładzie 2.064 egzemplarzy wynosi około 12.000 zł. A zatem po opłaceniu tej sumy (przy założeniu 100 % prenumeraty) na koncie Zarządu Głównego powinna zostawać kwota około 8.000 zł. 100% prenumerata indywidualna jest założeniem teoretycznym, chociaż przykładowo, mogę podać iż krakowski Zakład w prenumeracie indywidualnej, w swoim regionie w roku 1997 rozprowadził 41 egzemplarzy (co stanowi 85% z przydzielonej mu puli 48 egzemplarzy). Na ile ten model prenumeraty jest realizowany a w szczególności jak się przedstawia liczba indywidualnych prenumeratorów z poszczególnych ośrodków, a w jakiej mierze poszczególne Katedry i Zakłady muszą wyrównywać niedobór, będzie to z pewnością przedstawione w sprawozdaniu dr med. Jerzego Szczepańskiego – Skarbnika Zarządu Głównego PTMSiK.

W okresie sprawozdawczym ukazał się specjalny numer Archiwum poświęcony Jubileuszowi 90-tej rocznicy urodzin prof. dr hab. Bolesława Popielskiego (nr 2 z 1997 r.). Pozostałe prace dedykowane Jubilatowi ukazały się w numerze 3 z 1997 r.

W numerze 3-4 z 1995 r. ukazały się dwa artykuły jubileuszowe z okazji 70-tej rocznicy urodzin prof. dr hab. Władysława Nasiłowskiego i 70-tej rocznicy urodzin prof. dr hab. Zygmunta Fiedorczuka. W numerze 1 z 1998 r. artykuł jubileuszowy z okazji 80-tej rocznicy urodzin prof. dr hab. Tadeusza Marcinkowskiego. W kronice żałobnej zamieściliśmy artykuły wspomnieniowe:

- o prof. dr hab. Andrzeju Jaklińskim (wraz z bibliografią Jego prac naukowych (nr 3-4 z 1995 r.)
- o prof. dr hab. Janie Markiewiczu (nr 3 z 1996 r.)
- o prof. dr hab. Zygmuncie Fiedorczuku (nr 3 z 1997 r.)
- o prof. dr hab. Bolesławie Popielskim (nr 4 z 1997 r.)
- o prof. dr hab. Marii Byrdy (nr 2 z 1998 r.)
- o prof. dr hab. Tadeuszu Borkowskim (nr 2 z 1998 r.)
- o prof. dr hab. Edmundzie Chrościelewskim (nr 2 z 1998 r.)

Jako nowość wprowadzono druk artykułów zamawianych przez Redakcję (w nr 2 z 1996 r. – Czwórgłos w sprawie Ustawy o pobieraniu i przeszczepianiu komórek tkanek i narządów. W nr 1 z 1997 r. – Kryminologia (dylematy i poszukiwanie rozwiązań). W nr 3 z 1997 r. – Cienie Katynia w dokumentach

i w historii medycyny)

Z inspiracji Redakcji, w dziale Miscellanea opublikowano cykl artykułów o charakterze instruktażowo-szkoleniowym (autorem ich był członek Kolegium Redakcyjnego prof. dr hab. Stefan Raszeja) o następującej tematyce: Publikować kazuistykę? Tak ale... (referat dyskusyjny) [nr 1 z 1996 r.], O bibliografii prac naukowych (referat dyskusyjny) [nr 2 z 1996 r.], „O pisaniu recenzji prac naukowych nadesłanych do Redakcji (referat dyskusyjny) [nr 3 z 1996 r.]. Za podjęcie się opracowania tego - w moim przekonaniu ważnego cyklu artykułów – chciałbym Panu Profesorowi bardzo serdecznie podziękować. Mam nadzieję, że artykuły te były pomocne dla autorów piszących prace kazuistyczne, czy przygotowujących dane do bibliografii jak również dla autorów recenzji.

Starano się również „ożywić” dział Kronika PTMSiK, zamieszczając sprawozdania z konferencji i zjazdów, sprawozdanie z Nadzwyczajnego Zjazdu PTMSiK odbytego w dniu 13 grudnia 1996 r. w Bydgoszczy, drukując nowouchwalony Statut PTMSiK.

Utrzymano druk bibliografii prac naukowych z zakresu medycyny sądowej i działów pokrewnych za rok 1995 (nr 2 z 1996 r.) za rok 1996 (nr 1 z 1997 r.) i za rok 1997 (nr 2 z 1998 r.). Utrzymano druk „luźnej wkładki” ze spisem treści rocznika i skorowidzem nazwisk.

W okresie sprawozdawczym ukazało się w Archiwum:

- 1) 31 prac oryginalnych
- 2) 10 prac poglądowych
- 3) 19 prac z zakresu szkolenia podyplomowego
- 4) 27 prac kazuistycznych
- 5) 6 prac historycznych
- 6) 3 artykuły „od Redakcji”
- 7) 3 bibliografie
- 8) 3 recenzje
- 9) 12 sprawozdań
- 10) 9 artykułów jubileuszowych
- 11) 9 artykułów w kronice żałobnej
- 12) 2 listy do Redakcji.

Z czterech działów głównych medycyny sądowej opublikowano:

- 1) 27 artykułów z homogenetyki
- 2) 22 artykuły z tanatologii
- 3) 18 artykułów z toksykologii
- 4) 11 artykułów z zakresu opiniowania.

Wszystkie artykuły nadsyłane do Redakcji były recenzowane. Recenzentami były osoby tak z naszego środowiska naukowego jak i osoby spoza tego kręgu. Tylko jeden raz spotkaliśmy się (bez podania przyczyny) z odmową wydania recenzji. Za wydawane recenzje nie płaciliśmy honorariów. Nie uzyskało pozytywnej recenzji 19 nadesłanych do Redakcji artykułów (w tym jeden artykuł uznano za plagiat, w trzech przypadkach nadesłane prace były już wcześniej publikowane, pozostałe recenzenci zdyskwalifikowali z przyczyn merytorycznych). W części artykuły były zwracane autorom celem przerehabilitacji

zgodnie z uwagami recenzentów.

Nie udało się niestety pomimo podejmowania prób w tym kierunku uzyskać prac autorów zagranicznych.

Ze strony członków naszego Towarzystwa jest wysuwany postulat aby Archiwum było czasopismem indeksowanym (Index Medicus-Medlein). Należy zdać sobie sprawę, że warunki uzyskania takiego indeksu są bardzo trudne. W mojej ocenie jest jeszcze za wcześnie by wystąpić o przyznanie takiego indeksu. Wystąpienie o jego przyznanie będzie możliwe gdy poziom prac ukazujących się w Archiwum będzie miał tendencje rosnące a temu celowi służyć będzie między innymi utrzymanie dwujęzycznych tytułów, obszernych streszczeń anglojęzycznych. W tym celu (od nr 4 z 1997 r.) Redakcja nawiązała kontakt z lekarzem obcokrajowcem z biegłą znajomością języka angielskiego i polskiego który (za honorarium) podjął się weryfikacji prawidłowości tytułów prac i ich streszczeń. Należy jednak z całym naciskiem podkreślić iż osoba ta sprawdza jedynie prawidłowość nadsyłanych tytułów i streszczeń, a nie dokonuje ich. Nadal „ciężar” przygotowania streszczenia w języku angielskim spoczywa na autorach.

W dniu 12 marca 1997 r. w Krakowie odbyło się spotkanie członków Kolegium Redakcyjnego. Obecni byli profesorowie: W. Nasiłowski, S. Raszeja, B. Turowska i J. Wójcikiewicz. Członkowie Kolegium (za okres obejmujący numery 3-4 z 1995 r. 95, nr 1-4 z 1996 r.) stwierdzili m.in. że Archiwum jest „inne i lepsze”. Zdaniem członków Kolegium w jego treściach odbija się jednak „słabość polskiej medycyny sądowej chociaż jest ono dobre jak na obecną sytuację”. Zwrócono uwagę iż streszczenia w języku angielskim powinny być obszerniejsze. Członkowie Kolegium oczekiwaliby więcej poglądowych artykułów (i oczywiście prac oryginalnych) przy czym powinny one zawierać szeroki przegląd piśmiennictwa. Zwrócono uwagę na ujednoczenie strony tytułowej artykułów. Sprawozdanie z tego spotkania przekazano Prezesowi PTMSiK profesorowi K. Śliwce w dniu 16 maja 1997 r.

Kończąc sprawozdanie chciałbym zaapelować do Koleżanek i Kolegów ze wszystkich Katedr i Zakładów Medycyny Sądowej by w naszym wspólnym interesie, jakim jest utrzymanie wydawania Archiwum, mającego tak wieloletnią i chlubną tradycję, o zintensyfikowanie wysiłków i zasilanie Redakcję swymi pracami coraz liczniejszymi i o wzrastającym poziomie naukowym.

Chciałbym również podziękować za współpracę wszystkim członkom Kolegium Redakcyjnego, którzy wspierali mnie dobrymi radami. Dyrektorowi Instytutu Ekspertyz Sądowych za umożliwienie przygotowywania materiałów do druku w Instytucie. Wszystkim recenzentom dziękuję za trud włożony w recenzowanie prac. Autorom za nadsyłane prace. Wyrazy podziękowania składam również moim współpracownikom Z-cy Redaktora – dr med. Jerzemu Kunzowi i Sekretarzowi Redakcji – lek. med. Krzysztofowi Woźniakowi.

Redaktor Naczelny
Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii
dr med. Erazm Baran